

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Helsedirektoratet
Postboks 220 Skøyen
0213 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

23/133-9

6. februar 2023

Tillegg til tildelingsbrev

Nye oppdrag:

- TTB2023-02 Profileringsplan for fastlegeordningen og øvrig allmennlegetjeneste
- TTB2023-03 Faglig prioriteringsveileder for fastlegeordningen
- TTB2023-06 Videre utredning av modell for forvaltning av ordningene for dekning av utgifter til spesialisthelsetjenester mottatt i andre EØS-land

Presiseringer og endringer av tidligere gitte oppdrag:

- TTB2023-04 Presisering av TB2023-18
- TTB2023-05 Presisering av TB2023-63

Budsjettendringer

- Kap. 765, post 21

Helse- og omsorgstjenester

TTB2023-04 Presisering av TB2023-18 Kjernegruppe for barn og unge. Kompetanse- og praksisutvikling i kommunene

Helse- og omsorgsdepartementet viser til beslutningen i kjernegruppen for utsatte barn og unge om at et av innsatsområdene skal være kompetanse- og praksisutvikling i kommunene. Bakgrunnen er blant annet utfordringer med store lokale og uønskede variasjoner i det kommunale tjenestetilbudet til barn og unge, samt at den statlige innsatsen heller ikke er godt nok samordnet. En sentral problemstilling er hvordan vi sammen kan gjøre kommunene bedre i stand til å ivareta oppgavene sine.

Postadresse
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo
postmottak@hod.dep.no

Kontoradresse
Teatergt. 9
www.hod.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
983 887 406

Avdeling
Spesialisthelsetjenesteavdelingen

Saksbehandler
Juliane Mekki
22 24 84 23

Det pågår en rekke kompetansesatsinger, opplæringsprogram og nettverksarbeid rettet mot kommunene i regi av ulike departementer og direktorater, men det foreligger ingen samlet systematisk oversikt over disse. Det er heller ikke gjort noen helhetlige vurderinger av om og hvordan tiltakene påvirker hverandre, herunder ev. synergieffekter eller vridningseffekter. Utfordringene handler også om manglende bruk av den kunnskapen som foreligger og tiltak man vet har effekt.

Problemstillingene er komplekse. Direktoratene er i fellesskap nærmest til å vurdere hvordan en innsats om kompetanse- og praksisutvikling i kommunene kan og bør innrettes og hvilke avgrensninger som bør gjøres. Det kan være hensiktsmessig å se for seg ulike trinn i arbeidet. Arbeidet skal i utgangspunktet kunne gjennomføres innenfor ordinære budsjetttrammer.

Arbeidet må ses i sammenheng med relevante pågående tiltak og kompetansesatsinger. Det bør etableres dialog med KS, statsforvalterne og andre relevante aktører om innretningen på innsatsen.

Vi ber direktoratene i første omgang foreslå innretningen av en innsats, inkludert en tentativ fremdriftsplan for arbeidet. Ansvars- og oppgavedeling mellom direktoratene bør omtales i forslaget.

Bufdir skal koordinere arbeidet med å utarbeide forslag til innretning av innsatsen. Ev. uenighet i direktoratsgruppen bør synliggjøres.

Frist for oppdraget fastsettes etter samråd med og innspill fra direktoratsgruppen

Ansvarlig avdeling HOD: KTA

TTB2023-02 Profilerings av fastlegeordningen og øvrig allmennlegetjeneste

I dialog mellom HOD, KS og Legeforeningen er det fremkommet behov for en helhetlig profilering av og informasjon om fastlegeordningen og øvrig allmennlegetjeneste, samt ALIS rettet mot den enkelte lege, kommuner og eventuelt andre relevante aktører. Oppdraget omfatter også å fremme fastlegeordningen og øvrig allmennlegetjeneste som et attraktivt karrierevalg for medisinstudenter både i Norge og i utlandet og for leger i LIS1, der det som er viktig for disse målgruppene vektlegges.

Det er behov for på en helhetlig måte å samle og tilgjengeliggjøre relevant informasjon. HOD ber derfor Helsedirektoratet, i samarbeid med KS og Legeforeningen, om å utarbeide forslag til hvordan en slik profilering av informasjon kan gjøres. Departementet vurderer at det er hensiktsmessig at forslaget skal baseres på eksisterende kanaler. Økonomiske og administrative konsekvenser skal vurderes.

Frist: 28.mars 2023

Ansvarlig avdeling i HOD: KTA

TTB2023-03 Faglig prioriteringsveileder for fastlegeordningen

Bakgrunn

I tillegg til tildelingsbrev 2022 (TTB 2022-26, 29. juni 2022) har Helsedirektoratet fått i oppdrag å «*utarbeide en nasjonal faglig veileder for prioritering i den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Veilederen skal beskrive hvordan prinsippene for prioritering kan operasjonaliseres og anvendes i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, på ulike nivåer og beslutningssituasjoner. Mestringsbegrepet skal utdypes og operasjonaliseres. Det skal utarbeides en plan for implementering av veilederen.*» Oppdraget følger opp Meld. St. 38 (2020-2021) *Nytte, ressurs og alvorlighet* og Stortingets behandling av denne. Direktoratet har fått frist til å ferdigstille veilederen innen utgangen av 2023.

Fastlegene har ansvar for allmennlegetjenester til egne listeinnbyggere. Fastlegeforskriftens § 10 sier at fastlegen skal prioritere personene på sin liste foran andre, med unntak av lov-pålagte øyeblikkelig hjelp-henvendelser eller andre forpliktelser som er pålagt i medhold av lov, forskrift eller som er avtalt med kommunen. I følge § 21 skal fastlegen prioritere listeinnbyggerne ut ifra en konkret medisinsk vurdering av haste- og alvorlighetsgrad. Listeinnbyggeren skal få tilbud om konsultasjon så tidlig som mulig, og normalt innen fem arbeidsdager.

Det er kapasitetsutfordringer i fastlegeordningen i mange kommuner. Utfordringene vil kunne øke både som følge av mottak av fordrevne fra Ukraina og vinterens bølge av luftveisinfeksjoner.

Dette oppdraget har to deler:

Deloppdrag 1: Sammenstilling av gjeldende føringer for prioriteringer i fastlegeordningen

- HOD ber Helsedirektoratet om å *sammenstille gjeldende føringer innenfor dagens regelverk for prioriteringer ved kapasitetsutfordringer i tjenesten*. Sammenstillingen skal kunne benyttes uavhengig av årsak til kapasitetsutfordringer. Direktoratet bes i arbeidet om å se hen til tidligere arbeider vedrørende prioriteringer i tjenesten, inkludert prioriteringsveilederen Helsedirektoratet laget under pandemi. Direktoratet bes om å ha dialog med KS og Legeforeningen i arbeidet og også om å involvere Helsetilsynet
- Direktoratet bes tilgjengeliggjøre føringene på en hensiktsmessig måte for relevante aktører.

Frist deloppdrag 1: Direktoratet bes levere på dette oppdraget snarest mulig og innen 15. mars 2023.

Deloppdrag 2: Praktisk anvendbar veileder for prioritering i fastlegeordningen.

For å særlig støtte opp under prioritering i fastlegeordningen vurderer HOD at det er behov for å utarbeide en egen *veileder for prioritering i fastlegeordningen*.

Veilederen må sees i sammenheng med Helsedirektoratets arbeid med andre tiltak som understøtter riktig pasientoppfølging og prioriteringer, herunder innføring av risikjustering av basistilskuddet og oppdrag om triageringsløsning, samt arbeid tilknyttet attesteringsarbeid.

For å sikre en helhetlig tilnærming til prioriteringer i den kommunale helse- og omsorgstjenesten, bes det om at Hdir vurderer eventuelle konsekvenser som vil følge av en faglig veileder for prioritering i fastlegeordningen for andre av kommunenes tjenester.

Frist deloppdrag 2: Avtales i lys av leveranse på deloppdrag 1.

I lys av HODs tilleggsoppdrag om å utarbeide prioriteringsveileder for fastlegeordningen, får Helsedirektoratet utsatt frist for utarbeidelse av nasjonal faglig veileder for prioritering i den kommunale helse- og omsorgstjenesten (TTB 2022-26, 29. juni 2022), fra utgangen av 2023 til utgangen av juni 2024.

Ansvarlig avdeling i HOD: KTA

TTB2023-05 Presisering av TB2023-63 Forprosjekt for å forbedre informasjonsutveksling mellom NAV og helsetjenesten

Departementet viser til oppdrag i TB2023 om forprosjekt for å forbedre informasjonsutvekslingen mellom NAV og helsetjenesten. Likelydende oppdrag formidles til Arbeids- og velferdsdirektoratet og Direktoratet for e-helse.

Oppdraget

Direktoratene skal etablere et samarbeid for å forbedre informasjonsutvekslingen mellom helsetjenesten og NAV.

For å gi grunnlag for et varig samarbeid skal direktoratene *gjennomføre et forprosjekt* for å kunne tydeliggjøre og anbefale hvilke samhandlingsområder som bør prioriteres og hvordan man bør innrette arbeidet med å utbedre samhandlingen.

Forprosjektet bør svare ut:

1. Teknologivalidering
 - Som del av oppdraget bes direktoratene tidlig *beskrive, teste ut og validere en ny teknisk løsning for utveksling av helseopplysninger* som kan ligge til grunn for fremtidig digital samhandling. Det skal vurderes om og hvordan fastlegesystemer kan involveres i valideringen.
 - Anbefale et konsept for informasjonsutveksling og standarder som skal prøves ut. Konkret skal det vurderes om HL7 FHIR og SmartOnFHIR er egnet. Standarden er anbefalt av standardiseringsmyndighet for helsesektor i Norge (<https://www.ehelse.no/standardisering/standarder/anbefaling-om-bruk-av-hl7-fhir-for-datadeling>)
2. Anbefaling til videre arbeid med forbedring av informasjonsutvekslingen

- Hensiktsmessig samarbeidsform for og organisering av det videre arbeidet med bedret informasjonsutveksling mellom helsetjenesten og NAV.
- En plan for mulig gjennomføring til ulike samhandlingsområder, herunder og da særlig informasjonsflyt og samhandling mellom nav og fastleger.
- Forprosjektet bes identifisere behov for regelverksutvikling
- Beskrive kjente økonomiske og administrative konsekvenser, herunder finansieringsmodell for forvaltning av evt. felles løsninger.
- Forprosjektet bør foreslå tilnærming til hvordan leverandørmarkedet for EPJ-løsninger skal involveres

3. Læringsarenaer og innovasjonssamarbeid

- Foreslå hvordan man kommer i gang med tidlig læring og ta initiativ til å etablere felles læringsarenaer mellom NAV og helsesektoren.

Organisering, rapportering og øvrige føringer:

Arbeids- og velferdsdirektoratet leder arbeidet og rapporterer til interdepartemental oppdragsgivergruppe bestående av AID og HOD. Det bør legges til rette for dialog med departementene underveis.

Direktoratet for e-helse bes koordinere helsesektorens deltagelse i forprosjektet, herunder Helsedirektoratet, Norsk helsenett og RHF.

Både arbeids- og velferdsetaten og helsesektoren bes gjøre nødvendige ressurser og kompetanse tilgjengelig til forprosjekt og teknologivalideringen.

Forprosjektets rapport bør belyse i hvilken grad anbefalingene støtter opp under ny nasjonal e-helsestrategi og ny NAV-strategi. Forprosjektet bør vurdere hvordan arbeidet kan ta i bruk samarbeidsmodellen for internasjonale standarder i helse¹, og bygge videre på eksisterende kunnskap som bl.a. rapporten «Informasjonsutveksling mellom NAV og fastleger», «Handlingsplan for allmennlegetjenesten 2020-2024», samt annet relevante innsiktsarbeid og erfaringer fra tidligere bruk av FHIR og SmartOnFHIR, der dette foreligger.

Direktoratene skal levere forprosjektrapport med anbefalinger innen 1. oktober 2023. Ressursbehov og prioritet for gjennomføring av teknologivalidering skal avklares med departementene før oppstart.

Ansvarlig avdeling i HOD: EHE

Kap. 765, post 21

Helsedirektoratet tildeles 8,5 mill. kroner. Innenfor rammen av tildelingen kan inntil:

- 3 mill. kroner gå til å tilgjengeliggjøre flere helseapper/digitale verktøy på psykisk helse- og/eller rusområdet
- 2 mill. kroner gå til å gjennomføre en studie om status for IPS i Norge i samarbeid med Avdir, jf. Hdirs leveranse på TB2022-40

- 0,5 mill. kroner dekke kostnader til vurdering av behovet for å samordne og styrke kompetanse og kvalitet innen arbeid og helse
- 1 mill. kroner gå til å dekke kostnader med å få gjennomført oppdrag TB2023-29 om kartlegging av omfang og type døgntilbud kommunene yter til personer med psykisk helse- og/eller rusmiddelproblematikk.
- 1 mill. kroner gå til å dekke kostnadene ved å gjennomføre en nasjonal psykososial beredskapsøvelse
- 1 mill. kroner gå til å dekke kostnadene med å gjennomføre oppdrag 2023-64 om kartlegging og utredning av et senter for behandling av alvorlig fødselsdepresjon

Tidligere tildeling	Ny tildeling	Sum tildelt
187 166 000 kroner	8 500 000 kroner	195 666 000 kroner

Finansiering, styringsinformasjon og registre

TTB2023-06

Helse- og omsorgsdepartementet viser til Helsedirektoratets brev datert 2. desember 2022 med svar på tillegg til tildelingsbrev nr. 64 hvor departementet ba Helsedirektoratet utrede en ny organisering av forvaltningen av ordningene for dekning av utgifter til spesialisthelsetjenester mottatt i andre EØS-land. Utredningen skulle skje i dialog med Helse Sør-Øst RHF.

I Helsedirektoratets brev av 2. desember 2022 fremgår det at direktoratet i samarbeid med Helse Sør- Øst RHF og utenlandskontoret ved OUS mener at en modell som tar sikte på mer samhandling og utveksling av informasjon mellom Helfo og utenlandskontorene under saksbehandlingen av saker, er å foretrekke fremfor løsninger som legger ansvaret for de tre ordningene under ett forvaltningsorgan. Det vises i den forbindelse blant annet til forskjellene i de ulike ordningene og forvaltningen av disse. Det opplyses i det nevnte brevet at den anbefalte modellen vil sikre at samtlige ordninger vurderes i lys av hverandre og i tråd med gjeldende EØS-rettslige prinsipper. Modellen innebærer ingen omorganisering av forvaltningsansvaret for de ulike ordningene.

Departementet støtter den anbefalte løsningen og ber Helsedirektoratet utrede denne modellen videre, herunder avklare juridiske problemstillinger og økonomiske og administrative konsekvenser. Ved behov løftes prinsipielle problemstillinger til departementet underveis i utredningen.

Departementet ber Helsedirektoratet om å ha dialog med de regionale helseforetakene ved gjennomføringen av oppdraget. Det bør også være dialog med Helseklage knyttet til oppdraget der dette er aktuelt.

Frist: 1. juli 2023.

Ansvarlig avdeling HOD: HRA

Med hilsen

Espen Aasen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Juliane Mekki
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen